

Aftale om en styrket indsats mod antisemitisme

Danske jøder er en del af det danske samfund. De er vores landsmænd. En del af vores fælles historie, liv og kultur. Sådan skal det blive ved med at være. Jøder i Danmark skal kunne leve i tryghed.

Regeringen og Danmarksdemokraterne, SF, Liberal Alliance, Konservative, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet, der står bag denne aftale, finder, at den opblussen i antisemitismen, som vi har set i Danmark efter Hamas' terrorangreb i Israel den 7. oktober sidste år, er fuldstændig uacceptabel og dybt bekymrende. Aftalepartierne vil ikke acceptere, at jøder endnu engang i Danmarks historie skal opleve forfølgelse, chikane, trusler og overfald, fordi de er jøder.

Vi står endnu engang et definerende sted i vores historie, og i Danmark vil vi ikke acceptere antisemitisme. Derfor er der brug for yderligere handling.

Det Jødiske Samfund offentliggjorde den 7. marts 2024 en rapport vedrørende antallet af antisemitiske hændelser i 2023. Rapporten viser bl.a., at antallet af antisemitiske hændelser i Danmark er steget fra ni indberetninger i 2022 til 121 indberetninger i 2023. Det er det højeste antal antisemitiske hændelser, som Det Jødiske Samfund nogensinde har registreret. Det er en chokerende og bekymrende udvikling. Regeringen og aftalepartierne tager afstand fra, at arrangementer mv. aflyses eller begrænses som følge af denne udvikling.

I forlængelse af den helt uacceptable opblussen i antisemitismen i Danmark er et samlet Folketing enige om at styrke indsatsen mod antisemitisme.

Antisemitismen har ikke én udtryksform. Det er ikke nyt. Antisemitisme kan komme til udtryk gennem voldelige og hadefulde manifestationer. Det er fuldstændig uacceptabelt – jøder i Danmark skal kunne færdes trygt og leve i fred. Strafbare gerninger skal meldes til politiet, og myndighederne bør behandle disse anmeldelser med den største alvor.

Antisemitisme kan også komme til udtryk ved ikke-strafbare manifestationer. Regeringen og aftalepartierne finder det ligeledes helt uacceptabelt, når jøder i Danmark hånes, demoniseres eller udskammes, f.eks. på baggrund af udviklingen i konflikten i Mellemøsten.

Ingen indbyggere i Danmark – heller ikke danske jøder – bærer noget ansvar for krigen mellem Israel og Hamas. Uanset hvilken holdning man måtte have til konflikten i Mellemøsten, må det aldrig blive en undskyldning for at gøre hverdagen utryg for jøder i Danmark eller udnyttes til at sætte spørgsmålstegn ved staten Israels eksistensberettigelse.

På denne baggrund er regeringen og aftalepartierne enige om – som et supplement til handlingsplanen mod antisemitisme fra januar 2022 – at styrke indsatsen mod antisemitisme yderligere med 12 konkrete initiativer inden for følgende fokusområder: 1) Styrket strafferetlig indsats, 2) online antisemitisme, 3) skole og uddannelse samt 4) forskning og oplysning.

Fokusområde 1: Styrket strafferetlig indsats

Der er behov for at styrke det strafferetlige værn mod hadforbrydelser i særlige situationer, hvor en begivenhed medfører en ekstraordinær udvikling i kriminalitetsbilledet for så vidt angår hadforbrydelser, eller hvor politiet konkret vurderer, at der kan forventes en ekstraordinær stigning i hadforbrydelser. Herudover skal politiets møde med borgere, der ønsker at anmelde en hadforbrydelse med antisemitisk motiv, styrkes.

- **Skærpelse af straffen for hadforbrydelser**

Der lægges op til at indføre hjemmel til, at politiet i særlige tilfælde kan aktivere en landsdækkende strafskærpelse i op til 6 måneder med mulighed for forlængelse, hvis en begivenhed – som f.eks. Hamas' terrorangreb i Israel den 7. oktober sidste år – medfører en ekstraordinær udvikling i kriminalitetsbilledet for så vidt angår hadforbrydelser. Strafskærpelsen vil ligeledes kunne aktiveres i afgrænsede geografiske zoner (strafskærpelseszoner) forud for en forestående begivenhed, f.eks. et bestemt optog, større religiøst møde eller andet arrangement, hvis politiet konkret vurderer, at det forventes, at en sådan begivenhed vil medføre en ekstraordinær stigning i hadforbrydelser. Strafskærpelseszonen vil være geografisk og tidsmæssigt afgrænset til den pågældende begivenheds afholdelse. Det vil for begge former for strafskærpelser være en samlet politifaglig vurdering af den konkrete situation, der afgør, om de bør aktiveres.

- **Antisemitismekoordinator i politiet**

Politiets møde med borgere, der ønsker at anmelde en hadforbrydelse med antisemitisk motiv, skal styrkes ved ansættelse af en eller flere antisemitismekoordinatorer i Københavns Politi. Samtidig skal viden om og fokus på antisemitisme øges i politiets nationale koordination i Rigspolitiet og ved efter- og videreuddannelse på Politiskolen.

Fokusområde 2: Online antisemitisme

I lyset af den digitale udvikling forekommer antisemitisme i stigende grad online. Der er i den forbindelse behov for dels at kortlægge problemets omfang på sociale medier, dels at sikre bedre redskaber til at imødegå og fjerne antisemitisk indhold på sociale medier, herunder særligt på tech-giganternes platforme. Samtidig er der behov for at sikre, at politiet har de bedste muligheder for at imødegå terrorrelateret indhold online.

- **Imødegåelse af antisemitisme på tech-giganternes platforme**

Det Jødiske Samfunds Center for Afdeling for Kortlægning og Videndeling af Antisemitiske Hændelser (AKVAH) ydes økonomisk støtte til at bistå med monitoreringen af og dialogen med onlineplatforme, hvor der særligt ses eksempler på antisemitisk indhold. AKVAH vil herved kunne bidrage til, at platformene overholder deres interne retningslinjer og på frivillig basis nedtager sådant indhold, ligesom det vil kunne bidrage til, at klare straffelovsovertrædelser politianmeldes.

- **Kortlægning af antisemitisme på sociale medier, herunder særligt efter Hamas' terrorangreb i Israel den 7. oktober 2023**

Der iværksættes en kortlægning af antisemitisme på sociale medier, herunder særligt efter Hamas' terrorangreb i Israel den 7. oktober 2023.

- **Afskaffelse af krav om forudgående retskendelse i TCO-loven**

Myndighedernes muligheder for at kunne anvende redskaberne i EU-forordningen om terrorrelateret indhold online (den såkaldte TCO-forordning) fra 2021 til at pålægge hostingtjenesteydere i udlandet (f.eks. sociale medier) at fjerne online indhold styrkes ved at fjerne det danske særkrav om forudgående retskendelse.

Fokusområde 3: Skole og uddannelse

Det er afgørende for at komme antisemitisme til livs, at vores børn og unge lærer om antisemitisme og vores fælles europæiske fortid. En forudsætning herfor er bl.a., at de lærere og pædagoger, som skal uddanne vore børn, har en tilstrækkelig og dækkende forståelse af antisemitisme. For at opnå og bidrage hertil foreslås det bl.a. at udvikle undervisningsmateriale om antisemitisme til lærer- og pædagoguddannelsen samt at styrke Jødisk Informationscenter, så centrets aktiviteter vil kunne udbredes uden for København. Samtidig skal elever på gymnasiale uddannelser, der er bosiddende i socialt udsatte områder, sikres bedre muligheder for at supplere deres undervisning i Holocaust med studieture, der kan sætte undervisningen i perspektiv.

- **Styrkelse af Jødisk Informationscenter**

Jødisk Informationscenter tildeles et driftslignende tilskud, således at centeret i højere grad kan udbrede kendskabet til deres materialer og aktiviteter til grundskoler og ungdomsuddannelser i hele landet, herunder ved at give mulighed for at oprette mindre satellitter i andre dele af Danmark. Derudover gives mulighed for en mere permanent undervisning i jødisk kultur, religion og historie i synagogen i Krystalgade i København.

- **Undersøgelse af konfliktløsning i skolerne**

Der udarbejdes en undersøgelse af, hvordan udfordringerne i skoler efter Hamas' terrorangreb i Israel den 7. oktober 2023 er blevet løst og håndteret af lærere og andre fagpersoner, der vil kunne munde ud i målrettede anbefalinger, kurser og inspiration til lærere og andre fagpersoner, der skal håndtere denne type udfordringer.

- **Udvikling af undervisningsmateriale om antisemitisme**

Der udvikles undervisningsmateriale om antisemitisme til underviserne på henholdsvis læreruddannelsen og pædagoguddannelsen, som kan benyttes i undervisningen af de lærer- og pædagogstuderende på uddannelserne.

- **Studieturspulje på de gymnasiale uddannelser til besøg i koncentrationslejre mv.**

Der etableres en pulje til brug for studieture på de gymnasiale uddannelser, der indeholder aktiviteter med fokus på Holocaust, herunder f.eks. besøg i tidligere koncentrationslejre. Det forudsættes, at puljemidlerne primært målrettes – i det omfang det er muligt – gymnasieklasser på institutioner med mange elever fra familier med lav husstandsindkomst, og hvor en vis andel af eleverne er bosiddende i områder på Social-, Bolig- og Ældreministeriets liste over udsatte boligområder.

Fokusområde 4: Forskning og oplysning

Det er afgørende, at de relevante myndigheder gennem bl.a. mere forskning får mere viden om antisemitisme, så indsatsen i endnu højere grad kan målrettes mod de udfordringer, vi har med antisemitisme i det danske samfund. Samtidig bør dialog og kulturudveksling understøttes.

- **Prioritering af midler til forskning i antisemitisme**
Der lægges op til at afsætte 10 mio. kr. til forskning i antisemitisme i Danmark ifm. de kommende forhandlinger om forskningsreserven for 2025, der skal målrettes underbelyste områder og emner, herunder særligt i ”den nye antisemitisme”, hvor antisemitisme genereres ud fra en foragt for staten Israel, samt i antisemitisme på online platforme, herunder sociale medier.
- **Forundersøgelse om mulighederne for at måle negative holdninger og fordomme mod bestemte religiøse minoriteter**
Mulighederne for at undersøge befolkningsgruppers negative holdninger og fordomme mod bestemte religiøse minoriteter belyses.
- **Støtte til Det Jødiske Museum til en rejseudstilling vedr. antisemitisme**
Der ydes tilskud Det Jødiske Museum til en rejseudstilling om antisemitisme, der når geografisk bredere ud end den permanente udstilling i København.

Lovgivning

Aftalepartierne er enige om at stemme for den lovgivning, der er nødvendig for at udmønte denne aftale.

Økonomi

Initiativerne skønnes at være forbundet med udgifter på 4 mio. kr. i 2024 og 11 mio. kr. i 2025, *jf. tabel 1*. Merudgifterne i 2024 håndteres inden for Justitsministeriets, By-, Land- og Kirkeministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets samt Uddannelses- og Forskningsministeriets eksisterende økonomiske rammer. Der vil blive taget stilling til finansiering i 2025 i forbindelse med finansloven for 2025. Udgifter, der ikke finansieres i forbindelse med finansloven for 2025, vil blive afholdt inden for ministeriernes eksisterende rammer.

Tabel 1
Finansiering forbundet med initiativerne

<i>Mio. kr. (2024-pl)</i>	Ansvarlig	2024	2025
Styrket strafferetlig indsats			
Skærpelse af straffen for hadforbrydelser	JM	-	1,0
Antisemitismekoordinator i politiet	JM	1,0	2,0
Online antisemitisme			
Imødegåelse af online antisemitisme på tech-giganters platforme	JM	0,6	1,2
Kortlægning af antisemitisme på sociale medier, herunder særligt efter Hamas terrorangreb i Israel den 7. oktober 2023	BLKM	-	0,5
Afskaffelse af krav om forudgående retskendelse i TCO-loven	JM	-	-
Skole og uddannelse			
Styrkelse af Jødisk Informationscenter	BUVM, BLKM	1,0	1,9
Undersøgelse af konfliktløsning i skolerne	UIM, BUVM	0,7	1,1
Udvikling af undervisningsmateriale om antisemitisme	UFM	0,7	1,3
Studieturpulje på de gymnasiale uddannelser til besøg i koncentrationslejre mv.	BUVM	-	1,0
Forskning og oplysning			
Prioritering af midler til forskning i antisemitisme	UFM	-	-
Forundersøgelse om mulighederne for at måle negative holdninger og fordomme mod bestemte religiøse minoriteter	UIM	-	-
Støtte til Det Jødiske Museum til en rejseudstilling vedr. antisemitisme	KUM	-	1,0
I alt		4,0	11,0

Anm.: Udgifterne er opgjort i mio. kr. med én decimal.